फिलेमोन

पावलले लेखेका पत्रहरुमध्ये फिलेमोनका पत्र पावलको सबैभन्दा छोटो पत्र हो। यो पत्र साथीहरु बीच एक व्यक्तिगत पत्र हो। पावलले फिलेमोनबाट केही सहयताको अपेक्षा राख्छ र पावलले फिलेमोनलाई उनको लागि केही गर्न अनुरोध गर्न लेख्छन्। पावलले खोजेका सहयता आफ्ना निम्ति थिएनन् तर ओनेसिमसको भन्ने एक दासको निम्ति थियो। एक दास व्यक्तिको रुपमा, उ सामाजिक सिढिको तल स्थितिमा थियो र कसैसँग केही मग्ने अधिकार थिएन। त्यसैले पावलले फिलेमोनको दायित्वलाई प्रयोग गर्दछ जसले आफ्नो लागि सोध्न नसक्ने व्यक्तिको तर्फबाट अनुरोध गर्दछ।

लेखक: पावल प्रेरित र तिमोथी
लेखको मीति: ६०-६१ बीचमा लेखेका थिए।
मूल दर्शक: फिलेमोन एक गैर-यहूदी येशूको अनुयायी हुन् जो कलस्सी सहरमा बस्छन्।(कलस्सी ४:९) फिलेमोनको घरमा मण्डली भेला हुन्छ, र पावलले त्यो पत्र मण्डलीसँग बाड्नुपर्छ भनी संकेत गर्छ। (१:२)

पत्र लेख्नुको कारण:
ओनेसिमस येशूलाई पछयाउन नयाँ विश्वासी हुन् र जेलमा रहेका पावलको सेवा गर्न थालेका छन्। पावलले ओनेसिमसलाई फिलेमोन कहाँ फिर्ता पठाउँदैछ। तुखिकस नामका मानिस ओनेसिमससँग यात्रा गर्दैछ, जसले कलस्सी र एफिससका मण्डलीहरुमा पत्रहरु बोकेर जाँदैछ। (कलस्सी ४:७-९ र एफिसी ६:२१-२२)

पत्रको मुख्य सन्देश:
छोटो अभिवादन पछि (१:१-३), पावलले फिलेमोनका विश्वासका लागि धन्यवादको प्रार्थना प्रस्तुत गर्दछ र यसो भन्छ कि उसले, "किनकी तिनीद्वारा प्रभुका जनहरुको ह्दय फेरी ताजा भएका छन्।" (१:४-७) त्यसपछि तिनले पत्र लेख्नुको उद्देश्य प्रस्तुत गर्दछ; दास ओनेसिमसको तर्फबाट अनुरोध। पावल भन्छन्, तिनी जेलमा हुँदा, ओनेसिमस तिनको छोरा भएको छ। (१:१०), तर अहिले पावल ओनेसिमसलाई फिर्ता पठाउँदैछन्। (१:१२)। फिलेमोनले ओनेसिमसलाई आफुकहाँ फर्कन अनुमति दिन सक्छ भनेर उसले अनिच्छुकतासाथ गर्छ। (१:१३-१४) फिलेमोनले ओनेसिमसलाई आफ्नो साथी र प्रिय भाइको रुपमा स्विकार गरेको पावल चाहन्छन् र उसले फिलेमोनले उसको कारण लिएको कुनै पनि ऋण तिर्न प्रस्ताव गर्दछ। पावलले फिलेमोनलाई पावलको ठूलो ऋण पनि छ भनेर सम्झाउँछन्।(१:१५-१९) तिमीले मद्धारा येशूमा नयाँ जिवन पएकाले तिमी आफु मेरो निम्ति ऋण हो भनी पावलले फिलेमोनलाई सम्झाउँछन्। पावलले फिलेमोनको आज्ञाकारीतामा विश्वसता व्यत्त्क गर्छन् (१:२१) र उनलाई भेट्न आउँदा अतिथि कोठा तयार गर्न अग्रह गर्छन्। (१:२२) उसले आफ्ना साथीहरुबाट अभिवादनको साथ पत्र बन्द गर्दछ। (१:२३-२४)

रोम साम्राजयमा दासत्व
रोम साम्राजयमा दासत्व धेरै सामान्य थियो। जब रोमले कुनै क्षेत्रमाथी विजय हासिल गर्यो भने, धेरै बासिन्दाहरु दास बन्न बाध्य पारिएको थियो। व्यक्तिहरुलाई विभिन्न अपराधहरुको लागि सजायको रुपमा दासत्वको सजाय दिन सकिन्थ्यो, र सम्पूर्ण परिवारहरु दासत्वको रुपमा बेचिन्थ्यो कि जब कसैले ऋण फिर्ता गर्न सक्दैनन्। जब आमा बाबु जो दास थिए तिनीहरुका बच्चाहरु स्वत: दास बन्छन्। पावलको समयमा, रोमी साम्राजयका सबै मानिसहरुको एक चौथाइ र एक तिहाइ बीचमा दासहरु थिए। दासहरुको जीवन र अवस्थाहरु फरक-फरक भएको देखिन्छ। रोमी साम्राजयले मानवीय

व्यवहारलाई प्रोत्साहित गर्थ्यो, र रोमी कानुनले दासहरु चरम दुर्व्यवहार वा हत्यालाई निषेध गर्थ्यो। तैपनि दासहरुको कल्याण सामान्यता तिनीहरुको मालिकहरुमा निर्भर थियो। उदाहरणको लागि: खानीमा काम गर्ने वा ग्याली जहाजको डुङ्ग चलाउने दासहरुको अवस्था भयानक थियो। तैपनि अन्य परिस्थितिहरुमा, दासहरुलाई शिक्षा र आजका कर्मचारीहरु जस्तै जीवनशैली दिइन्थ्यो। व्यापार सिकाउन र रोजगारी पाउनका लागि केही मानिसहरु स्वेच्छाले आफूलाई दासत्वमा बेच्छन्। दासत्व सधैं स्थायी थिएन। कतिपय अवस्थामा, दासहरुलाई ज्याला दिइन्थ्यो र केही समयपछि उनीहरुको स्वतन्त्रता किन्न अनुमति दिइन्थ्यो। अन्य अवस्थामा, दासहरु तीस वर्षको उमेर पुग्दा स्वचालित रुपमा मुत्त्क हुन्थ्यो। तैपनि दासहरुसँग थोरै कानूनी अधिकारहरु थिए।

दासत्वको बारेमा पावलको शिक्षा

पावलका सबै पत्रहरुमध्ये चार वटा पत्रहरुमा तिनले दासहरुलाई, “आफ्ना पार्थिव मालिकहरुको आज्ञा पालन गर्न” भन्नुभएको छ। (कलस्सी ३:२२-२४, एफिसी ६:५-८, १ तिमोथी ६:१-२, र तीतस २:९)। के यसको मतलब पावलले दासत्व राम्रो कुरो हो वा दास बनाइएका मानिसहरु कम महत्वपूर्ण थिए भन्ने विश्वास गर्छन्? होइन, पावलले गलातीहरुलाई लेखेका पत्रमा भनेका छन् “किनकी विश्वासद्धारा तिमीहरु सबै ख्रिष्ट येशूमा परमेश्वरका सन्तान हौ। किनकी तिमीहरुमध्ये जतिको ख्रिष्टमा बप्तिस्मा भयो, तिमीहरु सबैले ख्रिष्टलाई धारण गरेका छौ। अब न त यहूदी छ न ग्रीक, न कमारा छ न फुक्का, न त पुरुष न स्त्री छ, किनभने ख्रिष्ट येशूमा तिमीहरु सबै एउटै हौ।” (गलाती ३:२६-२८) पावलले यो पनि भन्छन्, “तिम्रो बोलावट हुँदा तिमी कमारा थियौ? यदि थियौ भने त्यसको वास्ता नगर, तर स्वतन्त्र हुन सक्छौ भने त्यसको फाइदा उठाऊ। किनभने प्रभुमा बोलावट हुँदा जो मानिस कमारो थियो, अब त्यो प्रभुको स्वतन्त्र मानिस भएको छ। त्यसै गरी बोलावट भएको समयमा जो मानिस स्वतन्त्र थियो, त्यो ख्रिष्टको कमारो भएको छ। तिमीहरु मोल तिरेर किनिएका हौ, मानिसहरुका कमारा नबन।”(१ कोरिन्थी ७:२१-२३)। फिलेमोनलाई पत्र लेख्दा, पावलले ओनेसिमसलाई “अब दासको रुपमा होइन, तर प्रिय भाइको रुपमा दासभन्दा राम्रो” प्राप्त गर्न आग्रह गर्छन्।”(१:१६)

यो छोटो पत्र पढ्दा, फिलेमोनले पावलबाट यो पत्र पाएको रुपमा आफूलाई कल्पना गर्ने प्रयास गर्नुहोस्। त्यसपछि, पत्रलाई पुन: पढ्नुहोस् र यो पत्र हातमा लिएर ओनेसिमस आफ्नो पुरानो मालिककहाँ फर्किदै गरेको कल्पना गर्नुहोस्। त्यसपछि, यी निम्न प्रश्नहरुको छलफल गर्नुहोस्:

1. पावलले परमेश्वरको बारे के भनेका छन्?
2. परमेश्वरको राज्यमा मानिसहरुले कस्तो व्यवहार गर्नुपर्छ भनेर हामीले के सिक्न सक्छौं?
3. यो धर्मशास्त्र पालन गर्न हामीले के गर्नुपर्छ?
4. अन्तमा, म यो पत्र कसलाई बताउन सक्छु?